

Asia nro: DKIR/160/00.05.00/2024
Viite: Kirkkohallituksen lausunto sisäministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi kansalaisuuslain muuttamisesta

Sisäministeriölle

Kirkkohallitus kiittää pyynnöstä saamastaan mahdollisuudesta lausua kansalaisuuslain muuttamisesta tehdystä hallituksen esittelyluonnoksesta. Kansalaisuuslain selkeyttäminen helpottaa päätöksentekijöiden työtä, mutta ehdotuksessa on kohtia, joihin haluamme kiinnittää huomiota.

Kansainväliset sopimukset vaativat sopimuksen allekirjoittajia helpottamaan kansainvälistä suojelua saavien sekä kansalaisuudettomien henkilöiden kansalaistamista. Ehdotus pidentäisi kansainvälistä suojelua saavien asumisaikaa Suomessa, ennen kuin he voisivat saada kansalaisuuden. Neljän vuoden asumisaika muuttuisi kahdeksaksi vuodeksi eikä aikaa laskettaessa enää huomioitaisi oleskelulupaa edeltävää aikaa, joten käytännössä ehdotus saattaisi pidentää kansalaisuuteen vaadittavaa asumisaikaa enemmän kuin kaksinkertaiseksi nykyisestä. Vaikka lakiehdotuksessa mainitaankin, että asumisaikavaatimuksen kasvu kompensoidaan kiirehtimällä kansainvälistä suojelua saavien kansalaisuutta koskevaa päätöksentekoa, ei ole varmuutta siitä, että kansalaisuuden käsittelyajat lyhenisivät oleellisesti. Kirkkohallitus esittää harkittavaksi, että kansainvälistä suojelua saavien kohdalla vaadittavaa asumisaikaa lyhennettäisiin selvästi ehdotetusta.

Lisäksi kansalaisuuteen vaadittava kahdeksan vuoden asumisaika nykyisten asumisaikojen sijaan on kirkkohallituksen näkemyksen mukaan kotouttamista haittaava tekijä. Kiinnittyminen uuteen kotimaahan tapahtuu osallisuuden vahvistamisen kautta. Vaikka Suomessa asuvalla onkin paljon oleskelulupaan sisältyviä oikeuksia, rajoittuvat poliittiset oikeudet ulkomaan kansalaisen kohdalla. Hallitus korostaa omassa ohjelmassaan kotoutumisen

merkitystä, siksi Suomessa asumisvuosien määrän nostaminen neljästä tai viidestä vuodesta kahdeksaan ei tue hallitusohjelman toteutumista.

Kirkkohallitus kiinnittää huomiota myös siihen, että tulevaisuudessa poikkeuksia kansalaisuuden myöntämiselle voitaisiin antaa vain Suomen edustustossa työskentelevän ulkomaalaiselle puolisolle kahden vuoden Suomessa asumisen jälkeen. Kirkkohallitus muistuttaa, että ulkomailla työskentelee myös suomalaisten ja kansainvälisten yritysten suomalaisia työntekijöitä, kirkon lähetysjärjestöjen sekä kehitysyhteistyöjärjestöjen henkilöstöä, jotka saattavat avioitua ulkomaalaisen kanssa. Myös näiden suomalaisten ulkomaalaisten puolisoitten kohdalla tulisi pohtia alennettua asumisaikaa.

Pekka Huokuna
kansliapäällikkö

Petri Määttä
kirkkoneuvos